

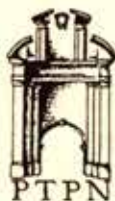
Stulecie podjęcia decyzji o powstaniu Uniwersytetu w PTPN

11 listopada 1918 r. w murach Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk zapadła decyzja o powstaniu Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu. Decyzja ta została podjęta przez członków Komisji Organizacyjnej Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu, w której znaleźli się prof. Heliodor Święcicki, dr Michał Sobeski, ks. Stanisław Kozierowski oraz dr Józef Kostrzewski. 12 listopada 2018 r. podczas uroczystego Walnego Zebrania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk upamiętniona została setna rocznica tych wydarzeń. Ideą spotkania było przypomnienie znaczenia tej decyzji dla ówczesnego środowiska naukowego w Poznaniu i wskazanie jej znaczenia w kształtowaniu się późniejszych losów miasta i regionu. Najważniejszym punktem spotkania było podpisanie przez rektorów

poznańskich uczelni „Karty akademickich tradycji Poznania”. Jej treść została uroczysto odczytana przez wszystkich sygnatariuszy dokumentu. W trakcie zebrania można było odsłuchać oryginalnego nagrania wypowiedzi dr. Józefa Kostrzewskiego – jednego z członków Komisji Organizacyjnej Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu. Wydarzenie połączone było z seminarium, podczas którego mogliśmy wysłuchać prelekcji zaproszonych osób: prof. Tomasza Schramma (Poznań) z wykładem *Kadry profesorskie nowych uniwersytetów w odrodzonej Polsce*; prof. Leszka Zasztowta (Warszawa) – *Wkład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego w tworzenie uczelni wyższych u progu niepodległości*; dr Ireny Wodzianowskiej (Lublin) – *Udział środowisk naukowych Louvain i Petersburga*

Rektorzy poznańskich uczelni oraz prezes PTPN podczas podpisywania „Karty akademickich tradycji Poznania”, od lewej: prof. Wojciech Hora (UAP), prof. Dariusz Wieliński (AWF), prof. Andrzej Gulczyński (PTPN), prof. Roman Słowiński (PAN), prof. Halina Lorkowska (AM), prof. Maciej Żukowski (UEP), prof. Andrzej Lesicki (UAM), prof. Michał Musielak (UMP) Fot. K. Staszewski

KARTA akademickich tradycji Poznania

Sto lat temu, 11 listopada 1918 roku, w ramach działalności Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i w jego siedzibie, powstała Komisja Organizacyjna Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu, w której pod przewodnictwem wybitnego lekarza, prof. Heliodora Święcickiego, znaleźli się także filozof, dr Michał Sobieski, historyk i znawca onomastyki, ks. Stanisław Kozierowski, oraz ówczesny kustosz zbiorów archeologicznych Towarzystwa, dr Józef Kostrzewski. Był to akt wielkiej doniosłości, a zarazem świadectwo przenikliwości i dalekowzroczności działaczy Towarzystwa, którzy w czasie historycznego przełomu, potrafili pomyśleć twórczo o przyszłości. Rozumieli bowiem doskonale, że nie ma niepodległego państwa bez kształcenia na poziomie uniwersyteckim liderów życia społecznego, bez rozwoju refleksji naukowej na najwyższym poziomie, pozwalającym polskim uczonym współuczestniczyć w rozwijaniu i wzbogacaniu korpusu nowoczesnej nauki.

Akademickie tradycje Poznania sięgają XVI wieku, kiedy w 1519 roku powstała staraniem biskupa Jana Lubrańskiego akademia, która pierwsza w Polsce tchnęła ducha nowożytnego humanizmu. W 1611 roku poznańscy jezuita otrzymali przywilej królewski powołujący do życia uniwersytet, niestety na krótko. Nie udało się też utrzymać powstałej w XVIII wieku z połączenia Lubrancjanum i Kolegium jezuickiego Akademii Wielkopolskiej, kierowanej przez wybitnego fizyka, ks. Józefa Rogalińskiego.

W trudnych czasach zaboru kultywowanie polskiego życia naukowego podjęte zostało przez utworzone w 1857 roku Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Powstałe tu kolekcje dzieł sztuki, archeologiczne, przyrodnicze i biblioteczne umożliwiały prowadzenie badań naukowych i upowszechnianie wiedzy. Zrodzoną właśnie w tym środowisku inicjatywę powołania uniwersytetu potwierdziła uchwała zebranego w Poznaniu w grudniu 1918 roku Polskiego Sejmu Dzielnicowego, a po obaleniu władzy pruskiej w zrywie powstania wielkopolskiego znalazł on energiczne wsparcie Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej oraz rządu polskiego w Warszawie. Dzięki temu zaangażowaniu możliwa była uroczysta inauguracja działalności uniwersytetu, nazwanego wówczas Wszechnicą Piastowską, już 7 maja 1919 roku. W tej atmosferze powstawały kolejne instytucje dające początek dziś działającym uczelniom i instytutom naukowym, których reprezentanci podpisują niniejszy dokument.

Dzisiaj z wdzięcznością wspominamy skuteczne starania ojców Uniwersytetu i całego środowiska Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, uczonych z wszystkich polskich ośrodków naukowych, którzy przybyli do Poznania, by tu budować nowoczesne życie akademickie. To dzięki nim poznańska Wszechnica stała się od początku ważnym miejscem rozwoju polskiej refleksji naukowej na najwyższym poziomie, znaczącym w przestrzeni nauki europejskiej, przyciągającym uwagę swym dynamizmem i torowaniem nowych dróg rozwoju wiedzy akademickiej.

Ukształtowane w ten sposób środowisko akademickie głęboko wpływa na obraz miasta, służąc jego rozwojowi, ściągając do niego zdolną młodzież z całego kraju, tworząc nowe przestrzenie życia społecznego i kulturalnego. Współpraca naszych uczelni, jednostek Polskiej Akademii Nauk oraz Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przy wykorzystaniu ich różnorodności i wszechstronności dzięki synergii przyniesie wielokrotnie rezultaty. Wraz z władzami miasta i regionu współtworzyć będzie Poznań oparty na wiedzy oraz wolności myśli i badań.

Dziedzictwo twórców Wszechnicy Piastowskiej i powstałego później środowiska akademickiego Poznania traktujemy jako wyzwanie oraz obowiązek nas wszystkich podzielających wiarę w doniosłość rozwoju nauki, znaczenie kształcenia akademickiego i w misję, jaką mamy do wypełnienia, przekraczając podziały i wytyczając nowe drogi nowoczesnej Universitas.

prof. AM dr hab. Malina Lorkowska
Rektor Akademii Muzycznej
im. Ignacego Jana Paderewskiego

prof. AWF dr hab. Dariusz Wielński
Rektor Akademii Wychowania Fizycznego
im. Eugeniusza Piaseckiego

prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski
Rektor
Politechniki Poznańskiej

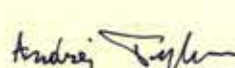

prof. dr hab. Roman Słowitński
Prezes Oddziału
Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu

prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński
Prezes Poznańskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk

prof. UAM dr hab. Andrzej Lesicki
Rektor Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza

prof. dr hab. Wojciech Hora
Rektor
Uniwersytetu Artystycznego

prof. dr hab. Maciej Żukowski
Rektor
Uniwersytetu Ekonomicznego

prof. dr hab. Andrzej Tykarski
Rektor Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego

prof. dr hab. Jan Piłkul
Rektor
Uniwersytetu Przyrodniczego

Prof. A. Gulczyński oraz prof. A. Lesicki. Fot. Komunikaty prasowe UAM

w procesie powstawania Uniwersytetu Lubelskiego; dr Magdaleny Gawrońskiej-Garstki (Poznań) – Rola wi-

leńskiego środowiska naukowego w utworzeniu i funkcjonowaniu Uniwersytetu Stefana Batorego; prof. Ewy Andrysiak (Łódź, Kalisz) – *Alfons Parczewski i początki Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie*; dr Adama Tyszkiewicza (Warszawa) – *Rola ceremoniału w konsolidacji polskiego środowiska akademickiego w okresie międzywojennym*; prof. Jaromira Jeszke (Poznań) – *Towarzystwa naukowe na łamach rocznika Kasy im. Mianowskiego „Nauka Polska, jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” w latach 1918–1939*.

4 lutego 2019 r. w murach historycznego gmachu dawnej Akademii Lubrańskiego, prezes PTPN prof. Andrzej Gulczyński wręczył „Kartę akademickich tradycji Poznania” jej sygnatariuszom. Jako pierwszy otrzymał ją JM Rektor UAM prof. Andrzej Lesicki. Przekazaniu dokumentów towarzyszyło otwarcie wystawy insygniów rektorów poznańskich uczelni, jaką przygotowało Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu.

Na drodze do niepodległości. Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu – wystawa w Sejmie RP

Wystawa o Polskim Sejmie Dzielnicowym, pt. *Na drodze do niepodległości. Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu*, przygotowana przez PTPN, była prezentowana w listopadzie w hallu budynku Sejmu RP. W tym samym czasie eksponowana była wystawa *Powstanie Wielkopolskie – Rozkaz!* przygotowana przez Archiwum Państwowe w Poznaniu i Muzeum Historii Miasta Poznania. W uroczystości otwarcia obu wystaw wzięły udział Zbigniew Hoffmann – Wojewoda Wielkopolski, prof. Andrzej Gulczyński – prezes PTPN, Henryk Krystek – dyrektor poznańskiego Archiwum Państwowego, prof. Wojciech Suchocki – dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu, dr Dariusz Grzybek – prezes Fundacji Zakłady Kórnickie, dr Anna Kołos – dyrektor Biblioteki PTPN, a także gospodarze – posłowie i senatorowie. W wydarzeniu uczestniczyli również m.in. minister Andrzej Dera, poseł Jan Dzedziczak, posłanka Marta Kubiak oraz poseł Jacek

Tomczak. Patronat nad wystawami objął Marszałek Sejmu, który skierował do organizatorów list odczytany przez posła Witolda Czarneckiego. Całość wydarzenia poprowadził red. Przemysław Terlecki.

Wystawa *Na drodze do niepodległości. Polski Sejm Dzielnicowy w Poznaniu* została także uroczystie otwarta w Poznaniu przed budynkiem Odwachu, gdzie 14 listopada 2018 roku odbyła się inscenizacja słynnego „zamachu na ratusz”, czyli zajęcia siedziby władz przez oddział Mieczysława Palucha. Po niej nastąpiła kolejna inscenizacja – zwołanie Polskiego Sejmu Dzielnicowego przez komisarzy ks. S. Adamskiego, W. Korfantego i A. Poszwińskiego. Rekonstrukcję przygotowała Fundacja Zakłady Kórnickie, aranżująca również jubileuszowe obchody 2 grudnia. Naszą wystawę można było również zobaczyć w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, gdzie także była możliwość wpisania się do księgi pa-

Otwarcie wystawy w Sejmie RP. Fot. A. Kołos

Otwarcie wystawy na temat Polskiego Sejmu Dzielnicowego przed Odwachem na Starym Rynku. Fot. K. Staszewski

miątkowej przygotowanej przez Marszałka. Patronat nad wystawą objęli JE ks. prymas Wojciech Polak, Marszałek Marek Woźniak i prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak. Wsparcia finansowego dla przygotowania wystawy i bazy delegatów udzieliła Fundacja Zakłady Kórnickie i Miasto Poznań.

Zasłużeni dla nauki

W tym roku kontynuowaliśmy cykl ogólnopolskich konferencji „Zasłużeni dla nauki” organizowany przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk we współpracy z poznańskimi uczelniami tj. Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetem Ekonomicznym, Uniwersytetem Medycznym, Uniwersytetem Przyrodniczym, Politechniką Poznańską i Akademią Wychowania Fizycznego. Konferencje zostały objęte honorowym patronatem Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka oraz rektorów poznańskich uczelni.

Pierwsza konferencja odbyła się pod hasłem „Człowiek i zdrowie. Wiktor Dega – życie i dzieło”. Nad jej organizacją nadzór sprawował komitet organizacyjny

w składzie: prof. dr hab. Ewa Florek – Przewodnicząca IV Wydziału Nauk Medycznych, prof. dr hab. Jolanta Dorszewska, prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński – Prezes PTPN, prof. dr hab. Roman Jankowski, prof. dr hab. Marek Józwiak, prof. dr hab. Tomasz Kotwicki, prof. dr hab. Bogdan Miśkowiak – Wiceprezes PTPN, prof. dr hab. Michał Musielak, prof. dr hab. Leszek Romanowski, dr n. med. Anna Barciszewska, dr n. med. Przemysław Daroszewski, dr n. farm. Marta Napierała, mgr Anna Poniedziałek. Konferencja organizowana była we współpracy z Uniwersytetem Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Głównym tematem była postać Profesora Wiktora Degi – wiel-

skiego w Lesznie), prof. UAM dr hab. Alina Zajadacz (Katedra Turystyki i Rekreacji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), prof. dr hab. Wanda Kocięcka (Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu), dr Beata Kaczor (Zakład Geoekologii Turystyki i Rekreacji, Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu), dr Magdalena Maćkowiak (Katedra Turystyki Wiejskiej, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), prof. UAM dr hab. Michał Jarnecki (Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), prof. UAM dr hab. Ka-

tarzyna Marciniak (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Maciej Moszyński (Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT w Poznaniu), dr inż. Sylwia Graja-Zwolińska (Katedra Turystyki Wiejskiej, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), dr Justyna Majewska (Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), mgr Jakub Kruczek (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Ilona Potocka (Katedra Turystyki i Rekreacji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Pytania o przyszłość – wspólny projekt z Royal Society of Arts

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk podjęło decyzję o współpracy z londyńskim Royal Society of Arts, działającym od 1754 r. Głównym celem tej organizacji jest wspieranie szeroko rozumianej działalności na rzecz polepszenia społeczno-ekonomicznych warunków życia. Wśród osób, które na przestrzeni wieków znalazły się w gronie członków RSA. Można wymienić m.in: Adam Smith, Benjamin Franklin, Charles Dickens, Stephen Hawking oraz Sir David Attenborough. RSA liczy obecnie około 28 000 członków w 88 krajach. Efektem współpracy jest organi-

zacja cyklu dyskusji z wybitnymi naukowcami pt. *Pytania o przyszłość*, w ramach których podejmowane są ważne społecznie zagadnienia, które wymagają pogłębionej dyskusji dla pełnego zrozumienia ich istoty przez opinię publiczną. Cykl obejmuje trzy wykłady: *Climate Change Impact on Europe* – prof. Zbigniew Kundzewicz (31 stycznia 2019 r.), *Sztuczna inteligencja – obawy i nadzieje* – prof. Roman Słowiński (11 lutego 2019 r.) oraz *Kobiety XXI wieku* – prof. Katarzyna Dziubalska-Kołodziejczyk (8 marca 2019 r.).

Klub Dobrej Myśli – wspólna inicjatywa PTPN i MTP

17 grudnia 2018 r. w murach Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się dyskusja w ramach Klubu Dobrej Myśli – wspólnej inicjatywy PTPN i MTP. Ideą przedsięwzięcia jest stworzenie przestrzeni dla prowadzenia dyskusji pomiędzy reprezentantami różnych środowisk wywodzących się ze świata biznesu, nauki i sztuki. Uczestnicy spotkania mają okazję do prowadzenia wspólnych rozmów i rozważań na aktualne tematy dotyczące różnorodnych aspektów życia społeczno-gospodarczego. 17 grudnia 2018 r. gościem Klubu Dobrej Myśli był Mariusz Szczygieł – dziennikarz, reportażysta, pisarz. Spotkanie poprowadziła Karolina Niementowska.

Spotkanie z Mariuszem Szczygłem w ramach Klubu Dobrej Myśli.
Fot. Pracownia Fotograficzna Fotobueno

Forum PTPN

W siedzibie PTPN odbyły się dwa wyjątkowe spotkania w ramach cyklu Forum PTPN. Pierwsze z nich miało miejsce 20 listopada 2018 r. Podczas spotkania znaczne grono filozofów języka żywo debatowało nad zagadnieniem słowa, do czego pretekst dała znakomita monografia prof. Bolesława Andrzejewskiego *Filozofia słowa. Zarys dziejów* (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Moderatorem spotkania i jego główną organizatorką była prof. Ewa Nowak, przewodnicząca Wydziału Filologiczno-Filozoficznego PTPN. W dyskusji wzięli udział prof. Władysław Zabrocki, prof. Karolina Cern, prof. Michał Wendland i dr Mateusz Karaś.

Kolejne spotkanie odbyło się 19 grudnia 2018 r., było ono poświęcone dyskusji wokół książki prof. Hanny Suchockiej (członkini PTPN) *Ambasador u trzech papieży*. Mówiono o wielkiej polityce i o życiu codziennym Polaków w Rzymie, o roli Kościoła i roli ambasadorów, o konieczności odróżniania polityki i dyplomacji, o budowaniu prestiżu Polski i o błędach Kościoła, o Europie (nie tylko chrześcijańskiej) i o znaczeniu Jana Pawła II oraz zapominaniu lub sprzeniewierzeniu się jego myślom. Wśród zaproszonych dyskutantów znaleźli się ks. abp Józef Kowalczyk – były nuncjusz apostolski w Polsce, arcybiskup metropolita gnieźnieński i prymas Polski, dr Andrzej Byrt – były ambasador RP w Republice Federalnej Niemiec oraz we Francji i Monako, prezes zarządu MTP (Międzynarodowe Targi Poznańskie), ojciec Tomasz Dostatni – dominikanin, duszpasterz i publicysta, w latach 1995–2000 dyrektor wydawnictwa W drodze. W dyskusji udział wzięła także autorka książki prof. Hanna Suchocka (Wydział Prawa i Administracji UAM Poznań), deba-

Spotkanie z prof. Bolesławem Andrzejewskim. Fot. A. Kołos

Spotkanie z prof. Hanną Suchocką. Fot. K. Staszewski

tę prowadziła dr Ligia Henczel-Wróblewska, z-ca sekretarza generalnego PTPN i prezeska Stowarzyszenia Polonia-Italia.

Poznański sposób na niepodległość oraz konferencja *W przededniu Powstania – od Polskiego Sejmu Dzielnicowego do przyjazdu Paderewskiego*

W ramach projektu „Poznański sposób na niepodległość” Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk we współpracy z Wielkopolskim Muzeum Niepodległości w Poznaniu, Wielkopolskim Towarzystwem Kulturalnym, Fundacją Zakłady Kórnickie i Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu zorganizowało dwudniowe wydarzenie (26-27.12.2018) wypełnione referatami oraz dyskusjami panelowymi.

W programie pierwszego dnia konferencji miały miejsce liczne panele dyskusyjne, natomiast część naukowa konferencji, za której organizację odpowiadał PTPN, odbyła się następnego dnia na Sali Posiedzeń. Drugi dzień konferencji rozpoczął wykład prof. Przemysława Hausera (Instytut Historii UAM) o stosunku Niemiec do Wielkopolski, następnie wystąpił prof.

Olgiert Kiec (Uniwersytet Zielonogórski), który opowiedział o zjeździe delegatów Niemieckich Rad Ludowych w Poznaniu 12 grudnia 1918, a prof. Rafał Witkowski (prodziekan Wydziału Historycznego UAM) opowiedział o działalności żydowskich rad ludowych. Tę część zamknęła Łucja Stasik (Muzeum Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu) referatem o Ireneuszu Wierzejewskim, żołnierzu i słynnym ortopedzie, należącym wówczas do grupy zwolenników walki zbrojnej.

Drugi blok konferencyjny stanowiły referaty ukazujące różne aspekty Polskiego Sejmu Dzielnicowego. Prof. Magdalena Piotrowska (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM) spojrzała swym naukowym okiem na Sejm potraktowany jako widowisko.

Wystąpienie prof. Magdaleny Piotrowskiej

Dr Piotr Grzelczak podczas wykładu. Fot. P. Binkowski

Ks. prof. Adam Kalbarczyk (Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) omówił kazanie ks. Antoniego Stychla z punktu widzenia homiletyki. Prof. Magdalena Graf i mgr Ewa Nowak-Pasterska (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM) przygotowały komentarz onomastyczny do nazwisk delegatów, a Marcin Tomczak (Wydział Prawa i Administracji UAM) ukazał Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne jako animatora kultu Sejmu.

Wieczorem tego dnia na Sali Posiedzeń odbył się koncert *Radość Niepodległej w piosence dwudziestolecia międzywojennego*.

W ramach projektu „Poznański sposób na niepodległość” w ostatnim czasie odbyły się następujące wykłady:

- 22 listopada 2019 roku, ***Fortepian wolności. Paderewski a Wielkopolska***, prof. AM dr hab. Halina Lorkowska (Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu).
- 6 grudnia 2019 roku, ***Kaczmarek-regimenty pod Verdun. Polacy w armii niemieckiej w latach 1914-1918***, prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek (Instytut Historii, Uniwersytet Śląski w Katowicach).

- 20 grudnia 2018 roku, ***Od Ławicy do Babimostu. Bitwy Powstania Wielkopolskiego***, prof. UAM dr hab. Zbigniew Pilarczyk (Instytut Historii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).
- 10 stycznia 2019 roku, ***Niezawodni w walce. Działania bojowe Wojsk Wielkopolskich w latach 1919-1920***, dr Bartosz Kruszyński (Instytut Historii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).
- 24 stycznia 2019 roku, ***Docenione czy zmarginalizowane? Pamięć Powstania Wielkopolskiego 1919-1989***, dr Piotr Grzelczak (Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Poznaniu).

Projekt „Poznański sposób na niepodległość” objął patronatem honorowym Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego oraz Jacek Jaśkowiak – Prezydent Miasta Poznania. Projekt został dofinansowany ze środków Miasta Poznania (Miasto Poznań) #poznanswpiera. Patronat medialny nad projektem objęli: TVP 3 Poznań, Radio Poznań oraz „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” (Wydawnictwo Miejskie Poznania).

Wydarzenia

Spotkanie poświęcone postaci ks. Hieronima Fokcińskiego

Dnia 8 listopada odbyło się spotkanie poświęcone postaci ks. Hieronima Fokcińskiego SJ (30.09.1937 – 30.07.2018), wieloletniego rektora Papieskiego Instytutu Studiów Kościelnych w Rzymie, konsultora i relatora w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, absolwenta studiów filologicznych i historycznych UAM. Współorganizatorami spotkania było Stowarzyszenie Polonia-Italia oraz Komitet Historii Nauki i Techniki PAN. Wśród prelegentów znaleźli się: dr Ligia Henczel-Wróblewska (zastępca sekretarza generalnego PTPN), prof. Jaromir Jeszke z Zakładu Ochrony Dzie-

dzictwa Kulturowego i Komunikacji Międzykulturowej UAM oraz ks. kan. prof. dr hab. Leszek Wilczyński (Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Ks. Fokcińskiego wspominali m.in. była ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej prof. Hanna Suchocka, dr Mikołaj Pukianiec (Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu) oraz Maria Lamberti (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu).

Konferencja „Pokolenia przechodzą (...) Przechodzą i Epoki (...)”

Dnia 15 grudnia 2018 roku odbyła się w siedzibie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk konferen-

Uczestnicy konferencji „Pokolenia przechodzą (...) Przechodzą i Epoki (...)”

cja „Pokolenia przechodzą (...) Przechodzą i Epoki (...)”. Organizatorami byli Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk oraz Zakład Neurochemii i Neuropatologii Katedry Neurologii (Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu). Zapożyczone z wiersza *Tymczasem...* C.K. Norwida motto konferencji: „Pokolenia przechodzą (...) Przechodzą i Epoki (...)” było jednocześnie jej przesłaniem. Konferencja nawiązywała do tradycji organizowanych przez prof. Ryszarda Żukiela oraz śp. prof. Stanisława Nowaka z Poznańskiej Kliniki Neurochirurgii spotkań, podczas których swój dorobek naukowy i osiągnięcia prezentowali młodzi naukowcy, jak i doświadczeni badacze. Organizację konferencji znacząco wspierał prof. Roman Jankowski z Kliniki Neurochirurgii i dzięki temu Komisja Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej Wydziału IV Nauk Medycznych PTPN stała się ponownie platformą spotkań i wymiany doświadczeń badaczy. Konferencję objął patronatem JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu prof. Andrzej Tykarski oraz Prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk Prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński. Spotkanie otworzyła Przewodnicząca Wydziału IV Nauk Medycznych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Ewa Florek oraz kierownik Zakładu Neurochemii i Neuropatologii – dr hab. Sławomir Michalak. Zaproszonymi prelegentami

spoza środowiska poznańskiego byli: prof. Magdalena Łabieniec-Watała (Uniwersytet Łódzki) oraz prof. Cezary Watała (Uniwersytet Medyczny w Łodzi). Wśród uczestników konferencji znaleźli się między innymi: prof. Włodzimierz Liebert z Kliniki Neurochirurgii, prof. Jerzy Marcinkowski z Katedry Medycyny Społecznej, prof. Krzysztof Nowak (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), prof. Andrzej Nowakowski z Kliniki Chirurgii Kręgosłupa Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi, prof. Alicja Sekuła z Katedry i Kliniki Foniatrii i Audiologii, prof. Dariusz Szpurek z Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Lesznie. Konferencja zebrała zarówno młodych, jak i doświadczonych badaczy z zakresu neurologii, neurochirurgii, ginekologii, biologii i statystyki.

Spotkanie opłatkowe

W grudniu tradycyjnie zaprosiliśmy naszych członków na spotkanie opłatkowe. W świąteczną atmosferę wprowadził nas Wiceprezes, prof. Przemysław Matusik, opowiadając o Bożym Narodzeniu poznaniaków w 1918 roku. Wspólnemu kolędowaniu towarzyszył akordeonista, Piotr Strugała. Dziękujemy wszystkim członkom za przybycie!

Spotkanie opłatkowe. Fot. A. Kołos

Prezes Poznańskiego Oddziału PTTK Stefan Żurek podczas lektury. Fot. A. Kołos

Maraton czytania Mottego

W gmachu PTPN odbyło się zakończenie roku jubileuszowego Marcellego Mottego, organizowanego przez Zarząd Koła Przewodników PTTK im. Marcellego Mottego (Przewodnicy PTTK Poznań). Zwieńczeniem obchodów stał się Maraton Czytania dzieła życia Mottego, czyli *Przechadzek po mieście*. W rolę lektorów wcielili się m.in. prezes PTPN, Andrzej Gulczyński, prezes poznańskiego PTTK, Stefan Żurek, oraz b. wojewoda Włodzimierz Łęcki (członek korespondent PTPN), a także dyrektor Biblioteki PTPN, Anna Kołos. Czytający mogli wczuć się w klimat epoki dzięki cylindrowi symbolizującemu Mottego. Wydarzeniu towarzyszyła również wystawa poświęcona autorowi *Przechadzek* ze zbiorów Biblioteki PTPN.

Informacje

Członkini PTPN, prof. dr hab. Alicja Pihan-Kijasowa (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM), była Wiceprezes oraz Główna Redaktor Wydawnictw naszego Towarzystwa, została mianowana Sekretarzem Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego. Serdecznie gratulujemy!

Prezesem oddziału PAN w Poznaniu został wybrany członek PTPN, prof. Marek Świtoński (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), członek korespondent PAN, a w skład prezydium PAN wszedł dotychczasowy prezes, także członek PTPN, prof. Roman Słowiński (Politechnika Poznańska), członek rzeczywisty PAN. Wybranych serdecznie gratulujemy!

Członek PTPN, prof. Tomasz Schramm (Instytut Historii UAM), wyróżniony został przez JM Rektora UAM Medalem Homini Vere Academico. Prof. Schramm jest wybitnym historykiem Europy XX w., chętnie dzielącym się swą wiedzą w czasie konferencji i innych wydarzeń organizowanych przez PTPN. Wyróżniony został m.in. doktoratem honoris causa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i tytułem honorowego profesora UMCS. Znane też są inne jego pasje

Dr Izabela Wyszowska oraz były wojewoda Włodzimierz Łęcki podczas czytania Mottego. Fot. A. Kołos

i sukcesy, m.in. był pierwszym polskim zdobywcą Góry Newtona na Spitsbergenie (1997). Gratulujemy!

Prof. Sławomira Wronkowska, członkini PTPN, sędzia Trybunału Konstytucyjnego, wieloletnia kierowniczka Katedry Teorii i Filozofii Prawa (Wydział Prawa i Administracji UAM Poznań), wybitna znawczyni prawa, otrzymała nagrodę Gigant (za poznański styl pracy). Serdecznie gratulujemy!

Nowi członkowie

Na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2018 roku Prezydium Zarządu PTPN zatwierdziło wybór na członków PTPN dr. **Michała Ducha** oraz dr. **Szymona Paciorkowskiego**.

18 grudnia 2018 roku do grona członków PTPN dołączyli: prof. dr hab. **Ewa Piotrowska**, prof. dr hab. n. med. **Dariusz Szpurek** oraz prof. dr hab. n. med. **Andrzej Nowakowski**.

Z żałobnej karty...

- 15 listopada 2018 r. zmarła **prof. dr hab. Laura Wołowicka** – członek Wydziału Lekarskiego, Komisji Medycyny Okołooperacyjnej od 3 listopada 1999 r.
- 26 listopada 2018 r. zmarł **prof. dr hab. Stanisław Czepita** – członek Wydziału Historii i Nauk Społecznych, Komisji Nauk Prawnych od 24 maja 1985 r.
- 28 listopada 2018 r. zmarł **prof. dr hab. Ferdynand Wójtowicz** – członek Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych od 21 kwietnia 1980 r.
- 14 grudnia 2018 r. zmarł **prof. dr hab. Tadeusz Malinowski** – członek Wydziału Historii i Nauk Społecznych od 29 kwietnia 1976 r.
- 2 stycznia 2019 r. zmarła **prof. dr hab. n. farm. Irena Życzyńska-Bałoniak** – członek Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, Komisji Matematyczno-Przyrodniczej, od 6 listopada 1964 r.
- 6 stycznia 2019 r. zmarł **prof. dr hab. Józef Broda** – członek Wydziału Historii i Nauk Społecznych, Komisji Historycznej od 11 czerwca 1952 r.